

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus címe: Látogató kutatás múzeumokban (Elméleti bázisú projektfejlesztés csoportmunkában)				
Kurzus oktató(k) neve és elérhetősége: Mácsai Ágnes (macsai.agnes@teach.mome.hu)				
Kód: M-AE-102-C	Kapcsolódó tanterv (szak/szint): Tervező szakos MA	A tantárgy helye a tantervben (szemeszter): 1-3.	Kredit: 5	Tanóraszám: 12x3 óra Egyéni hallgatói munkaóra:
Kapcsolt kódok:	Típus: (szeminárium/előadás/gyakorlat/konzultáció stb.)	Szab.vál-ként felvehető-e? nem	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek:	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok):				
A kurzus célja és alapelvei: A kurzus célja, hogy a tervező szakos hallgatók megismerkedjenek a múzeumi látogató kutatás alapjaival, és képesek legyenek saját eszköztáruk felhasználásával csoportmunka keretében kutatási tervet és kapcsolódó kutatási eszközt kidolgozni egy konkrét múzeumi együttműködés keretében. A hallgatók a kurzus során megtapasztalják, hogyan kapcsolódhat a saját tervezői gyakorlatuk a látogatói élményhez és a kulturális intézmények társadalmi szerepéhez, valamint hogyan tehetik munkájukat befogadhatóbbá és relevánsabbá a látogatók megértésén keresztül. A kurzus elméleti alapot nyújt olvasmányokon és múzeumlátogatásokon keresztül, miközben lehetőséget biztosít a gyakorlati kipróbálásra is. A hallgatók részt vesznek látogató kutatási tervek és eszközök kialakításában és tesztelésében, az elemzések eredményeit pedig a múzeumok, illetve saját projektjeik fejlesztésében alkalmazhatják. Kiemelt figyelmet fordítunk a látogatók és nem látogatók megértésére, a befogadó, látogatóközpontú szemléletre, valamint a látogatói visszajelzésekre épülő reflektív gondolkodásmód fejlesztésére.				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák):				
Tudás: A hallgató - megismerkedik a látogató kutatás, alapfogalmaival, elméletével, jelentőségével. - azonosítja a múzeumok látogatókkal és látogató kutatással kapcsolatos igényeit. - a kurzus során megismert kvantitatív és kvalitatív eszközökből ki tudja választani az adott kutatásnak megfelelő eszközöket. - megérti a látogatói élmény, a befogadás és a társadalmi szerepvállalás összefüggéseit a múzeumi kontextusban. - tudással rendelkezik a tervezői gyakorlat és a látogató kutatás kapcsolatáról.				

Képesség: A hallgató képes:

- egy konkrét múzeumi helyzetben látogatókutatási tervet készíteni és a megfelelő adatgyűjtési módszert kiválasztani.
- kutatási eszközöket kidolgozni és adaptálni.
- együttműködni múzeumi szakemberekkel és hallgatótársaival egy közös projektben.
- a kutatás eredményeit értelmezni, rendszerezni, a működésbe, tervezési folyamatokba visszacsatolni.

Attitűd: A hallgató:

- nyitott és kíváncsi a múzeumi közönség sokfélesége iránt.
- érzékenyen és empátiával közelít a különböző látogatói igényekhez.
- reflektíven viszonyul a kapott eredményekhez és saját tervezői szerepéhez a kulturális intézményekben.
- elkötelezett a nyitott, látogatóközpontú szemlélet iránt.

Autonómia és felelősségvállalás: A hallgató:

- képes önállóan és csoportban kutatási részfeladatokat vállalni és azokat határidőre elvégezni.
- felelősséget vállal az általa megtervezett kutatási projektért.
- képes önálló véleményformálásra, és felelősen képviseli saját álláspontját egy múzeumi vagy tervezői kontextusban.
- javaslatot tud tenni arra, hogyan alkalmazhatók a kutatási eredmények a múzeumi gyakorlat vagy saját projektje fejlesztésében.

A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák:

a múzeumi látogatókutatás alapfogalmai; látogatókutatási terv; látogatói motivációk; látogatói korlátok; adatgyűjtési és feldolgozási módszerek

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

1. hét: Bevezetés: A kurzus célja, felépítése, elvárásai; A tervezők szerepe a múzeumi látogatókutatásokban; A látogatókutatás alapfogalmainak megismerése 1.
2. hét: A látogatókutatás alapfogalmainak megismerése 2.; A látogatókutatási terv részei, felépítése
3. hét: A múzeumi látogatók motivációi és a nem látogatók korlátjai
4. hét: Múzeumlátogatás külső helyszínen 1.
5. hét: Múzeumlátogatás külső helyszínen 2.
6. hét: Múzeumlátogatói tapasztalatok feldolgozása, csapatok alkotása.; Adatgyűjtési módszerek múzeumi látogatókutatásokban 1.
7. hét: Adatgyűjtési módszerek múzeumi látogatókutatásokban 2., Adatelemzések.
8. hét: Részvétel múzeumi látogatókutatásban – külső helyszínen
9. hét: A látogatókutatás eredményeinek felhasználása; Megvalósult projektek bemutatása
10. hét: Saját munka – prototipizálás, tesztelés
11. hét: A tesztelés eredményeinek közös feldolgozása
12. hét: A csapatok a kurzus hallgatói számára bemutatják az általuk készített látogatókutatási terveket és a kidolgozott eszközt, azokra szóbeli visszajelzéseket kapnak egymástól és az oktatótól.

(Az eredmények prezentálása a múzeumi munkatársak számára a vizsgaidőszakban történik.)

A hallgatók tennivalói, feladatai:

A kurzus során a hallgatók **aktív, gyakorlatorientált munkára** lesznek ösztönözve, mivel a cél nemcsak az ismeretszerzés, hanem a látogatókutatás alkalmazása egy konkrét tervezői kontextusban.

Feladatok:

- a látogatókutatás elméleti hátterének az elsajátítása
- részvétel a múzeumlátogatásokon (külső helyszínek)
- aktív részvétel a féléves egyéni és csoportos feladatokban (kutatási terv és eszköz készítése)
- záró prezentációk készítése, részvétel
- reflexió készítése a féléves tanulási folyamatról

A tanulás környezete: tantermi és külső helyszínen

Értékelés:

Teljesítendő követelmények:

- aktív, konstruktív részvétel a tantermi és a külső helyszínen megvalósuló órákon (hiányzások maximális száma: 3; minimum egy múzeumlátogatáson való részvétel elvárt)
- csoportmunka keretében látogatókutatási terv és eszköz kidolgozása, bemutatása
- féléves reflexió készítése

Értékelés módja:

prezentáció, elkészített írásos anyagok leadása

Az értékelés szempontjai:

- a beadott és bemutatott anyagok szakmai színvonala
- órai aktivitás
- feladatok elvégzésében vállalt szerep
- határidőre történő teljesítés

A prezentáció értékelési szempontjai:

- Mennyire reflektál a múzeum helyzetére, igényeire a látogatókutatási terv?
- Megvalósítható-e a terv?
- A kidolgozott adatgyűjtési eszköz minősége (min. 1 eszköz kidolgozása elvárt)
- A választott adatfeldolgozási módszer helytállósága
- Az eredmények bemutatásának módja

Az érdemjegy kiszámítása:

- Kiváló (5) 90-100%
- Jó (4) 80-89%
- Közepes (3) 60-79%
- Elégséges (2) 50-59%
- Elégtelen (1) 0-49%

Kötelező irodalom:

- [NÉPESSY Noémi, A látogató, in Modern múzeumi interpretáció \(Múzeumi iránytű 23.\) \(szerk. Bereczki Ibolya – Népešsy Noémi; Szentendre, Szabadtéri Néprajzi Múzeum, 2020\) 89–111.](#)
- [PAÁLNÉ PATKÓ Gyöngyi: A látogatókutatás, marketingkutatás módszertana, in Fókuszban a közönség \(Múzeumi Iránytű 28.\) \(szerk. Nagy Magdolna; Szentendre, Szabadtéri Néprajzi Múzeum, 2020\) 31-67.](#)
- [MÁCSAI Ágnes: Látogatókutatás a Keresztény Múzeumban \(Magyar Sion Új folyam 15. \(5.\) 2021/1\) 127-149.](#)

Ajánlott irodalom:

- FALK, John H.: Identity and the Museum Visitor Experience (Routledge, 2016)
- [Falk, John H.: Understanding Museum Visitors' Motivation and Learning](#)
- HOOD, Marilyn G. (1983). Staying Away: Why People Choose Not To Visit Museums. In Museum News. 61/4. 50–57.
- PUCZKÓ László – RÁTZ Tamara, Az attrakciótól az élményig. A látogatómenedzsment módszerei (Budapest, Geomédia Kiadói Rt., 2000).
- PUCZKÓ László, A látogatóbarát múzeumok elméleti megalapozása, in Műemlékek, múzeumok mindenkinek? (NKA kutatások 4) (szerk. Deme Péter; Budapest, Kultúrpoint Iroda, 2007) 101–222.
- [Értékelj a látogatót! Közönségismeretek, látogatókutatás, hatásmérés \(szerk. Berecz Zsuzsa Bőczén Árpád; Budapest, Kulturális Örökségmenedzserek Egyesülete, 2019\)](#)
- [Hauptsache Publikum! Besucherforschung für die Museumspraxis \(Deutscher Museumsbund e. V., 2019\)](#)

Egyéb információk:**Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:**

- Nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól,
- Felmentés adható egyes kompetenciák megszerzése, feladatok teljesítése alól,
- Más, tevékenységgel egyes feladatok kiválhatók,
- Teljes felmentés adható.

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín: E-mailen történő előzetes egyeztetés alapján
(macsai.agnes@teach.mome.hu)